

Коротко про Державну раду

Захист основних прав і свобод людини,
Захист суспільних інтересів,
Контроль за якістю державного управління

ЖАН-МАРК СОВЕ

Заступник голови

Державну раду очолює заступник голови. Така особливість є відлунням того часу, коли Державну раду очолював голова держави або який-небудь орган політичної влади.

Радити, судити, керувати

Державна рада є радником уряду з питань підготовування законопроектів, проектів розпоряджень і деяких указів. Вона також відповідає на звернення уряду про підготовування висновків з юридичних питань. Державна рада здійснює підготовку звітів з адміністративних питань або відносно державної політики на запит уряду або з власної ініціативи.

Державна рада є також вищою адміністративною інстанцією: вона є вищим судовим органом, що розглядає діяльність виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, незалежних владних структур, державних адміністративних закладів або закладів з державним статусом.

Завдяки своїй подвійній судової та консультивативній ролі Державна рада гарантує дійсне виконання законодавства адміністрацією Франції. Таким чином, вона є одним з головних механізмів правової держави у нашій країні.

Нарешті, Державна рада виконує управлінські функції щодо адміністративних трибуналів та адміністративних апеляційних судів.

Щороку розглядається 110 законопроектів, 900 проектів указів, що носять нормативний характер, 300 проектів ненормативного характеру.

Засідання відділу суспільних робіт, на якому присутні члени Державної ради та представники уряду.

Винесення рішень на засіданні юридичного відділу: обговорюються справи, що представляють особливі труднощі з точки зору юридичної техніки.

Радник уряду

Державна рада виконує роль радника уряду за допомогою п'ятьох спеціалізованих відділів: відділ внутрішніх справ, відділ фінансів, відділ суспільних робіт, відділ соціального забезпечення та адміністративний відділ, створений у 2008 році. Для вивчення матеріалів кожної справи призначається доповідач. Представники міністрів, які мають звання комісарів уряду, уповноважені пояснювати у Державній раді загальне значення того чи іншого положення законопроекту, умови його розроблення та причини його вибору. Розроблений доповідачем проект обговорюється на засіданні відділу, на якому в ході дискусій і голосування розглядаються поправки до нього.

Крім відділів існують загальні збори, до складу яких входять всі державні радники під керівництвом заступника голови Державної ради. Останній обов'язково повинен розглядати більшість законопроектів та проектів розпоряджень. Висновки Державної ради не мають примусового юридичного характеру, за виключенням окремих випадків, хоча насправді в більшості випадків уряд дотримується цих висновків.

Крім консультивativих відділів, що розглядають тексти законопроектів, які підготував уряд, існує також відділ звітів. Цей нещодавно створений відділ займається підготовкою щорічного звіту, координує проведення досліджень, спостерігає за юридичними змінами в європейському праві, а також слідкує за виконанням рішень Державної ради. До цього відділу входить комісія по міжнародним відносинам, яка займається координацією питань співробітництва між Державною радою та адміністративною юрисдикцією в рамках двосторонніх зв'язків з численними іноземними юрисдикціями або в рамках багатосторонніх відносин з міжнародними асоціаціями юрисдикцій (Міжнародна асоціація вищих адміністративних юрисдикцій, Асоціація Державних рад і вищих адміністративних юрисдикцій Європейського Союзу).

Судити адміністрацію

Адміністративна юрисдикція розглядає спори між суб'єктом владних повноважень і окремим суб'єктом (окрім особа, асоціація, підприємство) або між двома суб'єктами владних повноважень. До її компетенції належать питання суспільних свобод, органів адміністративного контролю, податків, адміністративних контрактів, державної служби, охорони здоров'я, конкуренції, прав, пов'язаних з навколоишнім середовищем, благоустрою та урбанізму... Державна рада, як вищий орган адміністративного правопорядку, є центральною ланкою у відносинах між громадянами та органами державної влади. Насправді тільки адміністративний суддя може скасувати або змінити рішення органів виконавчої влади, центральної адміністрації та її службовців, органів місцевого самоврядування або інших підзвітних їм державних органів. Останнім часом в контексті важливих політичних та суспільних викликів нашого часу кількість скарг на дії адміністрації щороку зростає в середньому на 10%.

Щорічно 170 000 рішень виносяться адміністративними трибуналами, 26 000 рішень – адміністративними апеляційними судами та 12 000 рішень – Державною радою.

ANNET PIETRA - Architectes

Віртуальне зображення проекту зала засідань для майбутнього адміністративного трибуналу в місті Тулон.

Нові приміщення адміністративного трибуналу в місті Нім.

Керувати адміністративними трибуналами та адміністративними апеляційними судами

Державна рада здійснює управління 40 адміністративними трибуналами, 8 адміністративними апеляційними судами та деякими спеціалізованими юрисдикціями (у тому числі Національним судом з права на притулок).

Разом з Державною радою працює незалежний консультивативний орган, що допомагає Державній раді в управлінні суддями, - Вища рада адміністративних трибуналів та адміністративних апеляційних судів. Її очолює заступник голови Державної ради. До її складу входять члени Державної ради, директори центральної адміністрації, обрані представники адміністративних суддів та три кваліфікованих спеціаліста. Вища рада адміністративних трибуналів та адміністративних апеляційних судів зокрема займається питаннями кар'єрного росту адміністративних суддів та проектами документів, що мають інтерес для адміністративної юстиції. Завдяки своєму мандату та складу Вища рада адміністративних трибуналів та адміністративних апеляційних судів гарантує незалежність адміністративних суддів, що дуже важливо. Ці судді призначаються довічно.

Державна рада розділяє керування персоналом судової канцелярії з Міністерством внутрішніх справ. Хоча посади службовців адміністративних юрисдикцій входять до компетенції Державної ради, вони відносяться до префектур або до центральної адміністрації Міністерства внутрішніх справ.

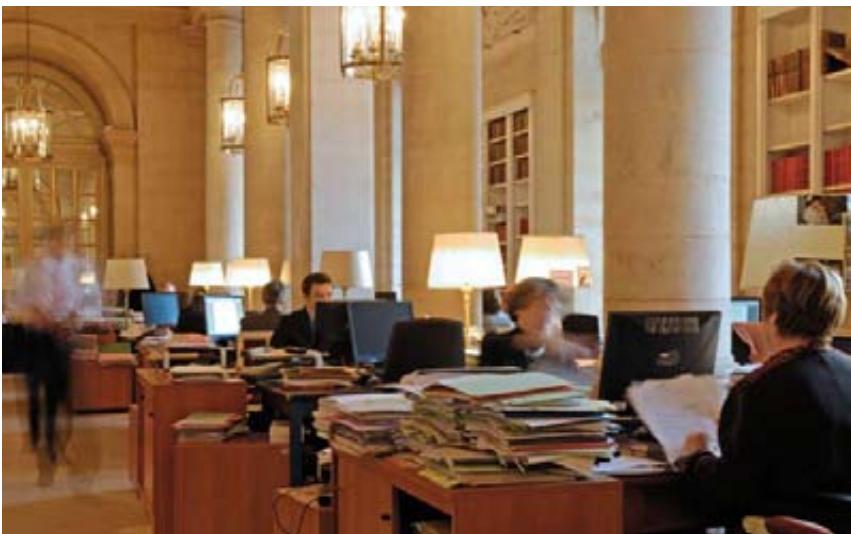
Нарешті, Державна рада здійснює управління бюджетними коштами адміністративних трибуналів та адміністративних апеляційних судів. Зокрема, вона розподіляє кошти на інвестиції у нерухомість та на придбання інформаційного обладнання. Таким чином, протягом багатьох років успішно ведеться широка програма переїзду, ремонтних робіт та розширення приміщень юрисдикцій, а в адміністративних трибуналах та адміністративних апеляційних судах була введена сучасна автоматизована система управління заявами.

Юрисдикція високої якості.

Для того, щоби адміністрація ефективно дотримувалась права, Державна рада та вся адміністративна юрисдикція звертають особливу увагу на:

- єдність, системність та прогнозованість юриспруденції;
- дотримання строків винесення рішень, які були значно скорочені за останні десять років;
- дійсність і рельєльність контролю над діяльністю адміністрації (у Франції широко розповсюджено право оскарження);
- ефективність проведення термінових процедур, що представляють сьогодні 10% всіх справ;
- виконання рішень адміністративної юстиції.

Робочий стан у залі Парої.

Сучасна автоматизована система управління заявами, що використовується у Державній раді, трибуналах і судах.

Члени Державної ради

Державна рада, будучи вищим державним органом, нараховує близько 300 службовців, призначених на посади за результатами конкурсу або вибору кадрів серед інших адміністрацій. Щорічно найкращим випусникам Вищої національної адміністративної школи пропонуються в середньому п'ять вакансій на посаду аудитора. Через чотири роки аудитори отримують звання доповідача з клопотань, а потім, ще через 12 років на цій посаді, звання державного радника. Просунення по службі залежить виключно від вислуги років службовців, що є важливим гарантом їх незалежності.

Крім конкурсного набору працівників існує також система добору доповідачів з інших адміністрацій: кожний четвертий доповідач з клопотань та кожний третій державний радник обираються урядом серед зовнішніх спеціалістів. Частина призначень на посади шляхом такого зовнішнього добору відводиться для службовців адміністративних трибуналів та адміністративних апеляційних судів. Їх кандидатури пропонуються заступником голови Державної ради. Крім того, до складу Державної ради входять надзвичайні державні радники, що призначаються на чотири роки. Вони працюють лише в адміністративних відділах. Система зовнішнього добору працівників та надзвичайна служба збагачують Державну раду цінною різноманітністю досвіду та компетенцій.

Службовці Державної ради призначаються одночасно або послідовно до секції розгляду скарг (вищий судовий орган, що розглядає адміністративні справи) та до адміністративної секції (що надає поради уряду). Деякі колеги вибирають своє місце праці за межами Державної ради, наприклад при президентові Республіки, в команді прем'єр-міністра чи з іншими членами уряду. Вони також можуть працювати на тимчасовому призначенні і займати вищі посади в адміністративній системі Франції. Деякі державні радники працюють національними суддями у найвищих міжнародних юрисдикціях (Міжнародний суд, Суд Європейських Спільнот, Європейський суд з прав людини). Нарешті, деякі службовці Державної ради користуються своїм правом попросити дозвіл на перехід на роботу до приватного сектору на обмежений час.

Персонал Державної ради

Обслуговуючий персонал (прийом, надання інформації відвідувачам), загальні адміністративні питання, управління людськими ресурсами (професійна підготовка, соціальні заходи), управління бюджетом та фінансами (контроль за управлінням), інформаційні системи та мережі, логістика, що пов'язана з нерухомістю та технічне обслуговування, обслуговування документацією, система комунікацій тощо. Сьогодні щоденно 350 працівників обслуговуючого персоналу допомагають діючим членам Державної ради – працівникам судової канцелярії та адміністративним спеціалістам, тоді коли тридцять років тому їх було лише 150. З того часу Державна рада отримає майже вдвічі більше скарг та звернень про надання консультацій. Під її керівництвом знаходяться всі адміністративні трибунали та адміністративні апеляційні суди, загалом близько 2 500 судів та урядовців.

Conseil d'État
1 place du Palais Royal 75100 Paris cedex 01
www.conseil-etat.fr